



PO TAURAGNŲ DANGUM

TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

2011 BALANDIS NR. 24



Akys taip pasiilgo žalumos. Ir ryškesnių spalvų. Taip sunkiai po žiemos atsigauna žemė. Turbūt ir žmogus. Bet pakanka ant palangės išauginti svogūnų laiškų ir tai jau lyg pakvimpa pavasariu. Trumpai akimirškai pavyksta apgauti save... Sakę, žalia spalva ramina, net suteikia energijos Matyt, tai žinojo mano kaimynė, kurios virtuvėje visą žiemą tos žalumos buvo...

O ant mano palangės pagaliau pražydo kaktusas. Išdidžiai sukrovė tik penkis žiedus, bet kokių!.. Tokie didžiuliai, rožinės spalvos. Džiaugiuosi, rodau visiems, ir atrodo, kad kartais pati vaikštau to nubudusio žiedo šviesoje... Juk sakoma, kad kai kurios gėlės kartais atspindi žmonių būsenas.



Šiandien apžiūrėjusi pamačiau – bus dar trys žiedai... Žydėk, kaktuse, - sakau aš jam, žydėk, juk tavo spygliuota širdis jaučia, koks esi reikalingas...

Danguolė Grabauskienė

Sveikiname!

50 metų sukanka **Broniui Tartilui** iš Tauragnų ir **Rimantui Šyviui** iš Klykių k.;

60 metų jubiliejų švenčia tauragniškis **Rimantas Šuminas** ir **Ona Pošiūnienė** iš Sėlės kaimo;

70 metų – **Emilė Remeikienė** iš Pilkenių ir tauragniškė **Liudvika Paulina Šinkūnienė**;

80 metų jubiliejų švenčia **Jadvyga Pošiūnienė** iš Sėlės k.;

85 metų – **Genovaitė Mačiulienė** iš Sėlės ir **Elena Vaišnorienė** iš Stuglių;

95 – erių metų sulaukė **Jonas Meidus** iš Vyžių k.

Balandžio mėnesio jubiliejai

*„... taip tyliai tyliai byra laikas...
Ir mes tolstam, nutolstam, nueinam...
O dienos vis dar godžiai žiūri į tave...“*

Kan. Bronius Šlapelis**VELYKOS – KRISTAUS PRISIKĖLIMO
MINĖJIMAS**

Mūsų Tėvynėje daugiau kaip 600 metų švenčiamos Velykos – Kristaus Prisikėlimo iškilmė. Tačiau per Lietuvos televiziją, radiją, spaudą vis girdisi pasakymų: ši šventė perimta iš pagoniškų laikų, ji artima pavasario lygiadieniui, primena po žiemos miego atbundančią gamtą. Kas Velykas tapatina tik su pagonybe ir žiemos pabaiga, tas labai nuvertina šią šventę. Galėtų jos ir nešvęsti.

Ne vienas Lietuvoje gyvenantis žmogus Velykas laiko tik sena, gražia tradicija. Kas jos laikosi, tam Velykų sekmadienis tampa tik artimųjų susitikimo diena, ir jie neatvyksta į pamaldas. Prie šventinio stalo susirenka giminės, dalinasi tarpusavyje kūrybingai išmargintais margučiais, skanauja įvairius valgius, gėrimus... Apsiribojant tik papročiais iškyla pavojus neįžvelgti tai, kas svarbiausia – istorinio Kristaus prisikėlimo.

Pirmiausia Velykos yra kasmet naujai išgyvenamas Kristaus prisikėlimas. Jis pripildo visą Velykų laiką gilaus tikėjimo, amžino gyvenimo vilties ir visus kviečia į dvasinį, asmeninį prisikėlimą. Velykos mums skelbia, jog Kristus tikrai prisikėlė ir su Jo prisikėlimu kiekvienas, tikintis į Dievą, gauna viltį amžinai gyventi savo nemirtinga siela. Jau nuo pirmųjų amžių Kristaus prisikėlimas yra krikščionių tikėjimo centras. Du Jėzaus mokiniai – Petras ir Jonas, išgirdę Marijos Magdalietės pranešimą, nuskubėjo prie kapo, kuriame Jėzus buvo palaidotas prieš šabą. Jie įtikėjo, jog Viešpats prisikėlė, kai pamatė tuščią kapo rūšį ir paliktas drobulės, (plg. Jn 20, 1–8). Tą jų tikėjimą sustiprino per 40 dienų daug kartų jiems pasirodantis prisikėlęs Jėzus. Jėzaus prisikėlimas pratęsė, pranoko Senąją Sadorą ir jos centre esantį įvykį – žydų išėjimą iš Egipto nelaisvės. Izraelitai ją kasmet šventė ir švenčia. Apaštalas šv. Paulius trumpai, aiškiai išreiškė naujo įvykio lemiamą reikšmę: „Jei Kristus nebuvo prikeltas, tai jūsų tikėjimas tuščias“ (1 Kor 15, 17a).

Prisikėlimą iš numirusiųjų sunku suprasti remiantis vien logišku mąstymu ir kasdiene gyvenimo patirtimi. Katalikų Bažnyčios katekizmas moko, jog prisikėlimas „pranoksta mūsų vaizduotę ir supratimą, jis suvokiamas vien tikėjimu“ (KBK 1000). Todėl per Velykas kiekvienas turime savęs paklausti, koks mano tikėjimas.

Šiandieną atrodo, kad Velykų šventėje Jėzui nebelieka vietos... Tą paliudija knygynuose, pašto

skyriuose parduodami velykiniai sveikinimo atvirukai. Dažniausiai juose puikuoja margučiai, geltonsnapiai viščiukai, pavasario pumpurėliai, o labai retai randame aiškesnę religinę, krikščionišką simboliką, susietą su Jėzumi Kristumi. Panašios tendencijos vyrauja šventinėse televizijos laidose, įvairiose masinėse apraiškose.

Iš užsienio atvykusiems lietuviams ekskursijų vadovė daug pasakojo apie mūsų Velykų šventės papročius. Kai jie aplankė Vilniaus katedrą, tai klebonui užsiminė, kad iš pranešėjos sužinojo, jog Lietuvoje Velykų šventė jau nebesiejama su Kristaus prisikėlimo minėjimu. Apie krikščioniško tikėjimo atgaivinimo svarbą šiandieną skatina kalbėti ir kitos apraiškos. Vis dažniau žiniasklaidoje, asmeniniuose pokalbiuose pasigirsta kalbos apie magiją, būrimą, okultizmą, horoskopus... Šventojo Rašto šviesoje šios praktikos parodo kaip neištikimybę pirmajam Dievo įsakymui ir nepasitikėjimą vieninteliu Dievu, Jo žodžiu, Jo meile. Būtina ryžtingai atmesti visus bandymus manipuluoti žmogaus smalsumu, „patogesnių“, „geresnių“ dievų pasiūlymus, o drąsiai išpažinti, kad prisikėlęs Kristus yra mūsų vienintelis kelias, vedantis pas Dangiskąjį Tėvą (plg. Jn 14, 6).

Apie gyvo tikėjimo reikalingumą šiandieninėje Lietuvoje skatina kalbėti plačiai išplitęs nesąžiningumas, moralės principų nepaisymas, nes žiūrima tik savo, giminės ar partijos interesų. Tai veda į tolesnį blogio klestėjimą, kuris apima daugelį gyvenimo sričių. Jokios etikos komisijos Seime, Savivaldybėse neišspręs sąžinės, moralės problemų, nesulaikys ES skirtųjų lėšų tolesnio savanaudiško grobstymo, jei tikėjimas Dievu nebus žmonių vidinė šviesa, jei Dekalogas nebus pagrindinė gyvenimo norma.

Ne mažiau aktualus, su tikėjimu susijęs klausimas apie pagarbą gyvybei. Tik tikėjimas į Dievą formuoja supratimą, jog žmogaus gyvybė yra Dievo dovana, kurią reikia nuo pradėjimo momento gerbti, puoselėti, saugoti. Brangindami savo ir kitų gyvybę, sveikatą, visada prisiminkime, kad tik Dievas yra gyvenimo ir mirties Viešpats. Joks žmogus ar žmonių grupės negali savintis šios teisės (išskyrus būtino apsigynimo atvejus). Todėl niekas negali nuspręsti, kam leistina gyventi, o kam ne. Tegu jaučiasi saugus kiekvienas žmogus, o ypač negimusieji, mažutėliai, silpnieji, tik gimę kūdikiai, ligoniai, seneliai ir neįgalūs vaikus auginančios šeimos.

Tikėjimas kviečia nešti vieni kitų naštas (plg. Gal 6, 2), o neišvengiamas kančias įprasminti Kristaus kryžiuje. Ypač šiais, Dievo gailestingumo metais, tegul kiekvieno sekmadienio šv. Mišiose mus sustiprina susitikimas su prisikėlusiu Kristumi,

o kasdienybėje tebūna regima, kad „Eucharistiją priimančios mūsų kūnai jau nebėra nykstantys, o turi prisikėlimo viltį“ – sako šv. Ireniejus.

Stenkimės švenčiamų Velykų nepaversti tik komerciniu renginiu ar kultūrine tradicija. Ryžtingai siekime to, kas aukštybėse (plg. Kol 3, 1) ir neatgręžkime nugaros prisikėlusiam Kristui, bet su džiaugsmu, viltimi žvelkime į gailestingą Viešpatį. Tegul kiekvieno mūsų širdyje užsižiebia Viešpaties prisikėlimu sustiprinta krikščioniško tikėjimo šviesa ir amžino gyvenimo viltis, kuri padės suvokti, jog Velykos – tai ir mūsų perėjimas iš vergijos į laisvę, iš mirties – į amžinąjį sielos gyvenimą.

Viešpaties Prisikėlimo šventė, nuskaidrinta ir įprasminama gyvu tikėjimu, visiems mums tegu būna džiaugsmo, vilties, vienybės šventė. Linkiu visiems prasmingų šv. Velykų.



KOVO 27 – oji Teatro diena



Nuotraukoje: Teatro dienos minėjimas kultūros centre.
Kalba Jonas Belopetravičius.

Jonas Belopetravičius

Tauragniškių teatralų suartos varsnos

Tarptautinė teatro diena – šventė ir mūsų miestelio vaidintojams. Miestelėnų širdyse teatro šviesa buvo uždegta 1908 m. vasarą per Petrines Justino Toleikio – Baužio klojime, stovėjusiam įvažiuojant į Tauragnus (nuo Utenos) kairėje kelio pusėje. Toje šviesoje tauragniškiai išvydo Juozo Šnarpščio – Margalio režisuotą Dviejų Moterų (Bitės ir Žemaitės) komediją „Velnias spąstuose“. Pliuptelėjusią vaidinimų liepsną miestelio scenos mėgėjai, perėmę su didžiausia meile ir pasišventimu, garbingai nešė ištisą šimtmetį. Neša ir dabar.

Keitėsi laikai. Neramūs laikai. Iškovotą ir paskelbtą Lietuvos

Nepriklausomybę reikėjo ginti ginklu. Po to prasidėjo ramaus kūrybinio darbo dešimtmečiai, nutraukti karo, okupacijos... Tačiau vaidinimų parapijos jaunimas neužmiršo, keitė tik vietą klotimui, parapijos ir mokyklos salės, kultūros namai ir vėl klotimui. Keitėsi ir vaidintojai. Mažamoksliams scenos entuziastams į pagalbą atėjo mokytojai, ne tik režisavę scenos veikalėlius, bet ir patys vaidinę. Jų dėka tauragniškiai pamatė gyvus „Genovaitės“, vėliau Žemaitės „Petro Kurmelio“, A.Ostrovskio dramos „Be kaltės kalti“ veikėjus.

Pastačius kultūros namus su vaidintojais daug dirbo Genovaitė Babrauskienė, kurią vėliau pakeitė dramos specialistė Filomena Pužaitė. Ji dirbo neilgai, bet abiejų moterų paliktų pėdsakų kultūriniame Tauragnų gyvenime neužpastys jokie vėjai. Daug metų teatro vagą gražiai vertė Vygantas Varneckas. Tomis vagomis žavėjosi ne tik miestelio gyventojai, bet ir Utenos bei jos apylinkių gyventojai. Būta ir už rajono ribų: Anykščiuose, Babbuose, Ignalinoje, Jurbarko, Kuršėnuose, Marcinkonyse, Švenčionėliuose ir kitur. Būta net Punske (Lenkija).

Paskutinė, ne eilinė vaga buvo išarta 2008 metų vasarą, kada Moko teatras minėjo šimtmetį nuo pirmojo spektaklio pasirodymo. Žiūrovai pamatė tą pačią komediją „Velnias spąstuose“. Ji buvo suvaidinta G. ir A. Jurgelevičių klotime. Šventėje dalyvavo Agluonėnų klotimo teatro, Klaipėdos universiteto teatro, Utenos „Žaliaduonių“ teatro artistai.

Antras šimtmetis pradėtas V.Varnecko tragiška legenda „Mokas“. Po ilgo laikotarpio, susieto su Tauragnų vaidintojais, V.Varneckas užvertė savo darbo puslapį miestelyje. Jo darbą tęsia Loreta Juškėnienė, pasirodžiusi su J.Bergmano „Paskutiniu kavalierium“. Pirmoji vaga, šviežiai išvartyta, yra tiesi, savita. Tikėkimės, kad Loretos išvartyta varsna nebus prastesnė už viso šimtmečio Tauragnų vaidintojų suartą kultūros (dramos) lauką.



Nuotraukoje: Teatro dienos minėjimas. **Loreta Juškėnienė** dėkoja „Moko“ artistėms **Grazinai** ir **Gintarei**.

Valda Žebelienė

Teatro uždangą praskleidus

Visi gerai žinome, kas yra teatras. Visos žinios užsibaigia tuo, ką mes matome ant scenos. O kas gi vyksta už kulisų, išvykose, kelionėse? Taigi šiandien praskleisiu teatro uždangą ir papasakosiu mūsų „Moko“ teatro įdomybes, visokius kuriozus.

2003 m. vaidinome A. Kairio dramą „Didysis penktadienis“. Pakvietė vaidinti Saldutiškyje. Visi daiktai jau sutempti prie kultūros namų durų. Laukiame, kada atvažiuos mašina mūsų vežti. Paskutinis patikrinimas, ar nieko nepamiršome. Paima Skaistė savo rūbelius. Staiga - išgąščio klyksmas. Siaubas, šortuose didžiausia skylė. Pintas krepšys, kurį Vygantas buvo iš Vandos paskolinęs, irgi išgraužtas. Pelės pasidarbavo. Vaidinant Skaistei reikėdavo valgyti šokoladą, o kadangi jo nemėgo, likučius kišdavo į šortų kišenę arba į krepšį. Ir še tau... Gerai, kad buvome Tauragnuose. Giedrė sėdo į mašiną, parvežė Skaistę namo, kur susirado kitus šortus. O jeigu būtų tai pamačius tik Saldutiškyje?!

2004 m. vaidinome K. Gineičio „Knarkia paliepus“. Atvažiavome į Klykius. Tame pastate, kur anksčiau buvo vaikų darželis, paruošta patalpa vaidinimui. Žiūrovams nemažai vietos, o vaidintojams gal kokie 6 kvadratiniai metrai. Reikia pastatyti lovą. Felčerė Genutė paskolina iš med. punkto lovelę, ant kurio guldo pacientus. Pastatom tą lovelę, užklojam užtiesalą. Pradedam vaidinti. Tik staiga bildesys, triukšmas ir toks nuoširdus žiūrovų juokas. Tuo metu aš buvau bibliotekoje, laukiau savo eilės vaidinti ir nieko nemačiau. Toks smalsumas apėmė. Paskui man

papasakojo, kad kareivis Dratevka gulėsi į lovą, o kadangi ta nestabiliai stovėjo, griuvo. Buvo visiems labai smagu.

2005 m. vaidiname V. Činarovo „Brangu pabučiavimą“. Atvažiavome vaidinti į Antalę, į buvusią mokyklą. Artistai pasiruošę vaidinti. Tuo metu buvusioje klasėje vyksta susirinkimas. Koridoriuje vaikštome ant pirštų galų, kalbamės pašnibždomis, kad netrukdytume susirinkimui. Mūsų tarpe yra vienas toks nenuorama, kuriam vis magą ką nors iškrėsti. Tai jis pamatė sienoje įmontuotą kažkokį juodą nemažą mygtuką. Spustelėjo ir... čirrr... Pasirodo, tai buvo mokyklinis skambutis. Kad jūs būtumėt matę, kaip jis lėkė pasislėpti. To vaizdo aš iki šiol negaliu užmiršti ir vis skaniai nusijuokiu.

2006 m. su tuo pačiu spektakliu buvom pakviesti į Meironis vaidinti per Sekmines. Žinojom, kad vaidinsim lauke. Tikėjomės, kad bus scena ar kas panašaus. Ką jūs!... Pamiškėj parodė vietą tarp dviejų pušų. Ten bus mūsų scena. Ant žemės guli nulaužtos šakos, prikritę kankorėžiai. Pievutėj žiūrovams pastatyti suolai, paruošta, o jūs, vaidintojai, kaip norit, taip pasiruoškit. Išnešėm šakas, surinkom kankorėžius, įsirengėm dekoracijas, vaidinam. Pradėjo lietus lyti. Žiūrovai pūps po skėčiais, o mes mirkstam lietuje. Taip supykom, tokios emocijos atsirado, kad suvaidinom daug geriau, negu kitus kartus.

Tais pačiais metais buvom pakviesti į „Klojimo teatrų krivulės“ festivalį, kuris vyko Varėnos rajone, Marcinkonyse. Susitarėm, kad išvažiuosim 10 valandą. Susikrovėm į mašiną dekoracijas, mantą. Laukiame vienos artistės. 10 minučių praėjo, jos nėra. 15 minučių, vis dar nepasirodo. Vygantas skambina telefonu, neatsiliepia. Nuvažiuojam į namus ir tikrąja to žodžio prasme, išverčiam iš lovos. Pusė vienuoliktos dienos, o ji sau ramiausiai pučia į akį. Susigriebusi savo daiktus, sėda į mašiną ir visą kelią nepatenkinta niurna, burba. Kur jūs rasit kitą tokią miegalę?! Daugelis prieš spektaklį akių negali sumerkti, jaudinasi, o ji...

Tai štai tokie mūsų užkulisiniai nuotykių. Kadangi tai buvo mano pirmieji žingsniai su „Moku“, tai viskas buvo įdomu ir nepamirštama. Dabar, kai jau praėjo 10 metų, viskas tapo įprasta, nuobodžia kasdienybe. Atrodo, nebepasitaiko jokių kuriozų.





Sostinė stebėjosi – Mokytojų namus užplūdo nematyti žmonės... Kas vyžom apsiavę, kas tik su vilnonėmis „pančekom“, o kas ir visai basi... O jau rūbeliai – drobinės kelnės ir marškiniai, kažkokie drobiniai maišai – suknelės iki žemės... Ir šneka kažkokia neaiški, tikrai ne vilnietiška...

Visa tai buvo balandžio 2 dieną. Tačiau susirinkusiems žiūrovams, kuriuos salė sunkiai sutalpino, atrodo, patiko „lietuviybės desantas“ – tauragniškiai buvo labai šiltai sutikti. Po renginio visai nepažįstamos moterys priėjusios dėkojo, kad gera buvo, kad širdis atsigavo... Ačiū E.Šimkūnaitės paramos ir labdaros

fondui už suteiktą galimybę „pasižmonėti“ sostinėje, save parodyti ir į kitus pasižiūrėti.

Renginio metu kalbėjo Lietuvoje gerai žinomi žmonės: Valerijonas Jucius, Gražina Kadžytė, Birutė Karnickienė, Rimantas Klimas, Stasys Lipskis, Romas Pakalnis, Irena Pečiulienė, Jonas Trinkūnas, Dalia Triponienė.

Nuotraukoje: skamba tradicinė „Kerėtoja“



MŪSŲ KAIMAI

Bronė Juknevičienė

Grožis šalia mūsų

Nuo Tauragnų iki Klykių kaimo 6 km. Čia pat – Klykių ežeras, šalia kurio Klykių kalnas, jo aukštis 237 metrai. Dar yra ir Klykių piliakalnis, archeologų kol kas neištyrinėtas. O prie bibliotekos auga Klykių ąžuolas, 2008 m. paskelbtas valstybės saugomu botaniniu gamtos paveldo objektu (aukštis 17 metrų, o kamieno apimtis – 4,7 metro). Gyvena 108 žmonės (2001 m. duomenimis, 2011 m. duomenys dar tikslinami).

Veikia Klykių kaimo bendruomenė, kuriai vadovauja Vilius Kryžius. Utenos r. spaudoje ne kartą buvo rašyta apie šventes, vykstančias kaimo bendruomenėje. Ir tauragniškiai birželio pradžioje kasmet važiuoja į gegužinę Klykių kaime. Taigi žinom kaimą, pažįstam žmones.

Daugeliui gerai žinoma ir Rita Butavičienė, kūrybinga ir energinga jauna moteris, kurios darbų parodos jau buvo surengtos Klykių bibliotekoje, Tauragnų kultūros centre, Utenos kraštotyros muziejuje. Rita nepraleidžia ir užsiėmimų Tauragnų šeimos veiklos namuose. Ir savo šeimą Rita pristatė linksmi ir energingai: vienas vyras, vienas žentas, vienas anūkas ir trys dukterys. Rita 1987 metais „raudonu“ diplomu baigė Alantos technikumą, nuo 1995 m. dirba pieno supirkimo punkte Klykiuos. Dabar, kai vyksta visuotinis gyventojų ir būstų surašymas, dar dirba surašinėtoja. Todėl ir laiko pokalbiui surasti nebuvo lengva. Ritos pomėgiai – rankdarbiai. Ji mezga virbalais ir vąšeliu, užsiima dekupažu, floristika (įvairiais būdais apklijuoja išpūstus kiaušinius), anksčiau dar gamindavo saldinių medelius. Pradėjo nuo nėrimo vąšeliu.



Ritos Butavičienės darbai

Nerti pamėgo dar mokykloje, to išmokė pusseserė Rima Žaunėriūtė (dabar Jackūnienė), kuri ir pati vis dar mezga. Megzti Rita išmoko irgi mokykloje, pirmasis mezginys buvo vyriškos kojinės, tik labai ilgos išėjo, nes mezgė visiškai savarankiškai. Na, bet šituos darbus



Nuotraukoje: Rita Butavičienė su vyru pakeliui į Palangą.
(Kelionės – dar vienas moters pomėgis)

moka ne viena moteris, nieko čia labai nenustebinsi. Kaip atsirado floristika, dekupažas? Dekupažas dabar toks madingas, jo mokoma prekybos centruose ir knygynuose. Rita juokiasi, kad ją daug ko išmokė „visagalis internetas“. Ten tiek visko galima rasti! O dekoruotus kiaušinius pamatė Kaziuko mugėje Vilniuje. Ten vienas išpūstas „malkelėm apklijuotas“ kiaušinis kainavo net 8 litus! Moteris internete susirado informacijos ir pabandė pati. Ir tada suprato, kad 8 litai nėra jau taip daug. Viena yra, kai reikia mokėti pinigus, kita – kai pradedi daryti pati. Medžiagos nedaug kainuoja, bet reikia daug krapštytis, kad būtų dailus darbelis. Ir šiais metais Rita buvo nuvažiavusi į Kaziuko mugę paieškoti naujų idėjų, pažiūrėti, ką žmonės dabar gamina, pafotografuoti. Dekoruoti kiaušiniai jai pasirodė nedailūs. Gal kad savo darbo mielesni, ne pardavimui?..

Rita susidomėjo rankdarbiais gal prieš ketverius metus. Kodėl „užsikabino“? „Mėgstu krapštytis“, - sako Rita, mezginį gali ir kelis kartus išardyti, kol numezga taip, kaip turi būti. Darbui reikia susikaupimo, todėl mėgsta dirbti, kai namuose jau tylu. Yra dirbusi ir iki pirmos valandos nakties, nors keltis reikia 5 val. ryto, o vasarą dar anksčiau. Mėgsta pabaigti pradėtą darbą, todėl taip ilgai ir užsibūna. „Ar šeima nepyksta dėl neparuoštų pietų?“, - klausiu. Rita juokiasi, kad taip nebūna. Pirmą darbą, o hobbis paskui. Vyras Rimantas į žmonos pomėgius žiūri labai tolerantiškai, net parodoms padeda pasiruošti, o dukros Ernesta ir Karolina ir pačios jau seka mamų pėdomis. Ernesta mėgsta dekoruoti išpūstus kiaušinius, jaunėlė Karolina nusineša ir į mokyklą parodyti savo darbus.

Klykių moterys kiekvieną antradienį renkasi kaimo bibliotekoje, kuriai vadovauja Ona Šyvienė, aptaria visokius bendruomenės gyvenimo klausimus, taip pat užsiima širdžiai miela veikla – įvairiais rankdarbiais. Tarp jų dažnai galima sutikti ir Genovaitę Musteikienę. Moters vaikai jau užauginti, gyvulių neturi, taigi laiko pomėgiams yra. Bet būčiau neteisi sakydama, kad poniai Genovaitei laiko pomėgiams atsirado tik dabar. Ne, rankdarbiais užsiima gal jau kokius 25 metus. Labiausiai mėgsta nerti vąšeliu. Musteikių namuose labai tvarkinga ir gražu. Matyti, kad gyvena rankdarbius mėgstanti šeiminkė: ant gėlių staliukų, spintelių, po

telefonu – visur dailios, pačios nertos servetėlės. Moteris pasakoja, kad visada norėjo megzti, bet niekas neparodė. Viena giminaitė nutarė pamokyti, padavė vąšelį, siūlą. „O aš nemokėjau nieko“, - sako ponija Genovaitė. Tada ir išgirdo žodžius, kad iš jos mezgėja neišeis – ir siūlą nemoka laikyti, ir kabliuką ne taip paima. Kai pradėjo dirbti kolūkyje, kartu gyveno su Valiene Angele. Iš jos ir išmoko nerti. O dabar dėkinga Ritai Butavičienei, kad atveža visokių naujovių, per tuos „antradienius“ susitikimus parodo



Genovaitė Musteikienė

moterims, ką galima įdomaus pasidaryti. Ponija Genovaitė sako, kad nėra geresnės dovanos su gimtadieniu, kaip pačios nertos servetėlės. Dviejų vienodų niekada nėra nunėrusi. Raštus ima iš knygų, žurnalų, pati ką nors prideda, pakeičia.



Pomėgį rankdarbiams perėmė ir moters dukra Rita. Mergina labiausiai mėgsta megzti virbalais, išmoko dekupažo, velti iš vilnos. O pačios ponios Genovaitės mama buvo puiki audėja. Taigi polinkis

menams – perduodamas iš kartos į kartą. Moteris labai saugo pačias gražiausias mamos austas lovatieses, nes jos bus perduotos dukrai kaip palikimas, šeimos vertybė.

Jeigu jau buvo paminėta Angelė Valienė – tai užsukim ir pas ją. Ponia Angelė – namų šeimininkė, gyvena tik dviese su vyru Rimantu, dukra Lina užsienyje. Namuose į akis iškart krinta daugybė nertų servetėlių, pasijunti, kaip kokioje parodoje. „Ne, parodoms nemezgu, nebent padovanoju“, – juokiasi namų šeimininkė ir nelabai supranta, ką apie ją galima rašyti. Jos nuomone, kiekviena moteris moka megzti. Oi, nenorėčiau sutikti! Ponia Angelę nerti išmokė vyresnė sesuo, ir štai jau 30 metų kaip ji iš rankų nepaleidžia vąšelio ir siūlų. Pavasarį ir vasarą neria mažiau, nes tada labiau norisi „gėlynuose kapstyti“. Pats pirmas moters darbas – mokykloje per darbų pamokas virbalais megztas šalikas. Prisimena, kad už jį gavo penketą (kai dar buvo penkiabalė vertinimo sistema). Ir juokiasi prisiminusi, koks neįdomus tas šalikas buvo – vien gerosiomis akimis, be jokio rašto. Bet dabar – akys raibsta nuo raštų įvairovės! Ypač akį traukia nerta raudona staltiesė ant stalo, ją moteris nėrė gal mėnesį. Gaila, kad nuotraukoje nesimatys viso jos grožio – per tamsi. Ponios Angelės mama buvo puiki mezgėja, mezgė iki paskutinių dienų. Kai jau nebegalėjo megzti virbalais, tai mezgė iš suplėšytų skudurėlių kilimėlius ant grindų patiesti. O dukra Lina kol kas nemezga, bet menui irgi gabi. Kol gyveno Lietuvoje, Vilniuje išmoko keramikos. Tėvų namuose paliktos kelios originalios saldaininės.

Ačiū Klykių moterims, kad įsileido į savo jaukius namus, parodė darbus. Nors jos ir sako, kad nieko ypatingo nedaro, bet kažko ypatingo ir nereikia. Tegul tik kiekvienas savo namuose sukuria ką nors gražaus, negaili grožio kitiems, išmoko savo vaikus to paties, ir dar daugiau – tegu perduoda norą mokytis, tai pasaulis aplink mus bus tik gražesnis.



Angelė Valienė ir jos rankdarbiai



Genovaitės Musteikienės servetėlės



Ritos Butavičienės margučiai

Mūsų kūryba

Vygantas Varneckas
(eilėraštis autoriaus perskaitytas
Tauragnuose per Teatro dieną)

Prie šventos kasdienybės
Atmintis dar gyva...
Nors toli realybė,
Bet šviesi dar galva.

Jau nutolo tos aistros,
Bet kol plaka širdis,
Laikas neša dar vaisių,
Dar svajinga viltis.

Buvę kurti spektakliai
Niekuomet neišblės...
Bet daugiau nepaakins –
Meilės tos didelės...

Atiduota ne viskas.
Liko meilė šventa –
Nemarus obeliskas,
Amžina jo šviesa.

Atmintis neišblėsta.
Lieka ji mumyse.
Leisk prie jos prisiliesti –
Ji – šventoji dvasia.

Sporto puslapis (apžvelgė D. Grabauskienė)



Prizininkų šachmatininkų komanda: **Regina Rusakevičienė, Vaidas Petrauskas, Žymantas Trimonis.**

Vyksta seniūnijų sporto varžybos. Mūsų šaškininkų komanda (**Grażina Grašienė, Aloyzas Grigonis, Povilas Šinkūnas**) užėmė IV vietą, o smiginio ir šachmatų varžybose seniūnijos sportininkai iškovojo prizinę – III vietą.

Balandžio 9 dieną vyko moterų ir vyrų tinklinio varžybos. Mūsų komanda (**Vijolė Budvytienė, Laima Danauskienė, Aldona Tartilienė ir Vaida Vaitiekėnienė**) iškovojo II vietą. Jas aplenkė tik Utenos seniūnijos komanda. Vyrai (**Giedrius Grašys, Marius Jackūnas, Vaidas Petrauskas ir Tomas Vaišnoras**) taip pat buvo antri. Jiems iki pergalės pritrūko trijų taškų. Nugalėtojais tapo vyžuoniškiai.

Dėkojame visiems, kurie jau gynė ir dar gins mūsų seniūnijos garbę. Dar laukia krepšinio, futbolo varžybos bei seniūnų trikovė. Linkime sėkmės.



Tinklininkės – II vietos laimėtojos



Sidabrinė tinklininkų vyrų komanda



Dėmesio!

Balandžio 27 d. 13 val. Utenos r. vyr. policijos komisariatas Tauragnų seniūnijoje organizuoja **Policijos dieną**.

Numatoma tokia programa: moterų ir vyrų tinklinio varžybos, renginys vaikams „Policijos bičiulis Amsis“, daiktų žymėjimas, policijos naudojamos spec. technikos pristatymas, policijos pareigūnų susitikimas su vietos gyventojais, galbūt paragausime ir kareiviškos košės.

Tikslesnis laikas ir kiekvieno renginio vieta bus pranešta kiek vėliau. Sekite skelbimus ir aktyviai dalyvaukite.



Smiginio komanda: **Asta Sinicinaitė, Raimundas Kairionis ir Edmundas Žebelis.**

TAI AKTUALU (informacija iš interneto)

Utenos rajono savivaldybės tarybos narių sąrašas

Vardas, pavardė	Iškėlusį partiją
Raimundas Čepukas	Lietuvos socialdemokratų partija
Rimantas Dijokas	Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai
Nijolė Dumbliauskienė	Lietuvos socialdemokratų partija
Albinas Grincevičius	Naujoji sąjunga (socialliberalai)
Vilius Jasiūnas	Naujoji sąjunga (socialliberalai)
Vidmantas Jurka	Krikščionių partija
Alvydas Katinas	Lietuvos socialdemokratų partija
Osvaldas Katinas	Partija Tvarka ir teisingumas
Marijus Kaukėnas	Lietuvos liberalų sąjūdis
Vytautas Kazela	Naujoji sąjunga(socialliberalai)
Raimundas Kelevišius	Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai
Vaidas Lankauskas	Partija Tvarka ir teisingumas
Robertas Miliauskas	Liberalų ir centro sąjunga
Antanas Panavas	Lietuvos socialdemokratų partija
Egidijus Puodžiukas	Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai
Liūonius Purvinis	Krikščionių partija
Giedrius Ribokas	Darbo partija
Jonas Spietinis	Lietuvos socialdemokratų partija
Darius Šinkūnas	Lietuvos socialdemokratų partija
Laimutė Taleikienė	Lietuvos socialdemokratų partija
Petras Tranauskas	Lietuvos socialdemokratų partija
Kęstutis Udras	Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai
Žydrūnas Urbonas	Lietuvos socialdemokratų partija
Vidmantas Valinčius	Krikščionių partija
Gintaras Vidžiūnas	Darbo partija

Išrinkti Utenos rajono savivaldybės vadovai

Balandžio 7-ąją naujoji Utenos rajono savivaldybės taryba pirmojo posėdžio metu išrinko merą. Iš 25 balsavusiųjų 20 tarybos narių balsų gavęs socialdemokratas **Alvydas Katinas** rajono savivaldybei vadovaus trečią kadenciją.

Antrą kadenciją mero pavaduotojo pareigas taip pat eis Krikščionių partijos narys **Vidmantas Valinčius**, darbus tęs ir administracijos direktorius socialliberalas **Jonas Slapšinskas**.



Balandžio 7 – oji – Pasaulinė Sveikatos diena

Gyventojai kviečiami nemokamai profilaktiškai tikrintis sveikatą

Ir šiais metais mamografinės patikros dėl **krūties vėžio** finansavimo programoje gali dalyvauti moterys nuo 50 iki 69 metų. Kiekviena tokio amžiaus moteris nemokamai pasitikrinti dėl krūties vėžio gali vieną kartą per dvejus metus.

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių

finansavimo programa skirta moterims nuo 25 iki 60 m. Programos priemonės taikomos vieną kartą per trejus metus.

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa skirta vyru nuo 50 iki 75 metų amžiaus ir vyrų nuo 45 metų, kurių tėvai ar broliai yra sirgę prostatos vėžiu, susirgimų prevencijai. Programoje nurodyto amžiaus vyrai gali dalyvauti vieną kartą per dvejus metus.

Asmenų, priskirtų **širdies ir kraujagyslių ligų** didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje gali dalyvauti vyrai nuo 40 iki 55 metų ir moterys nuo 50 iki 65 m. Programos priemonės taikomos vieną kartą per metus.

Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa skirta vaikų nuo 6 iki 14 metų nuolatinių krūminių dantų kramtomųjų paviršių educinės prevencijai.

Dėl dalyvavimo pirmose keturiose programose reikia kreiptis į savo šeimos gydytoją. Už visose programose numatytas paslaugas mokėti nereikia.

Skiepai – efektyvi priemonė

Gyvenimą vieną dieną aukštyti kojomis gali apversti iš pažiūros menkas vabalėlis, vadinamas erke. Jos platina labai sunkias ligas – erkinį encefalitą ir Laimo ligą. Erkės aukų ieško ne tik miške, bet ir parkuose, sodybose, jų į namus gali parnešti mūsų augintiniai.

Erkių aktyvumas padidėja, kai dirvožemio temperatūra siekia 5–7 laipsnius šilumos. Aktyviausios erkės būna balandžio–spalio mėnesiais. Lietuva, kaip ir kitos Baltijos šalys, priskiriamos didelės erkinio encefalito rizikos teritorijoms, čia yra didesnė tikimybė užsikrėsti erkinio encefalitu nei daugelyje kitų Europos šalių. Didžiausias sergamumas registruojamas Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir

Utenos apskrityse. Utenos apskrityje 2009 metais buvo užregistruoti 43 (iš jų Utenos rajone – 15) erkinio encefalito susirgimai bei 196 (iš jų Utenos rajone – 92) Laimo ligos atvejai.

Vienintelė efektyvi apsaugos priemonė nuo erkinio encefalito – skiepai. Skiepytis galima ištiesus metus.

Vietovės Utenos r., potencialiai pavojingos erkinio encefalito ir/arba Laimo ligos atžvilgiu:

Grybelių miškas (Leliūnų apyl.), Ilčiukų miškas (Užpalių apyl.), Jasonių miškas (Leliūnų apyl.), Kastubnės miškas (Sudeikių apyl.), Skaistašilio miškas (Vyžuonų apyl.), Utenos poilsio zona prie hipodromo ir kolektyvinių sodų "Jovaras", Vyžuonų šilas (Vyžuonų apyl.).

Kviečiame

Jau ketvirtus metus vyksianti švarinimosi akcija „**Darom**“ balandžio 16 d. vėl kviečia visus tvarkyti aplinką bei rūšiuoti atliekas. Raginama telktis tvarkyti miestų apylinkių: miškų, paežerių, laukų. Nuo 2008 m. tęsiamas projektas kasmet sulaukia vis daugiau entuziastų, norinčių matyti švaresnę Lietuvą. Ši akcija pirmą kartą surengta 2008 m. Estijos savanorių. Tais pačiais metais Lietuvoje prie gamtos švarinimo prisidėjo keli tūkstančiai savanorių, o „Darom 2010“ jau talkino daugiau kaip 150 tūkst. dalyvių, kurie per dieną surinko daugiau kaip 6 tūkst. Tonų šiukšlių. Šiais metais tikimasi sulaukti daugiau kaip 200 tūkst. aktyvių Lietuvos piliečių.

Tauragniškiai kviečiami rinktis balandžio 15 d. 15 val. prie parduotuvės (kaip ir pernai). Būtų gerai, jei pasiimtume pirštines, o maišais šiukšlėms pasirūpins seniūnija. Būkime aktyvūs! Rūpinkimės savo miestelio švara.



Gegužės 21 d. (šeštadienį) kviečiame į ekskursiją.

Planuojamas maršrutas: **Šešuolėlių dvaras – Kernavė (piliakalniai, Armonikų muziejus, Bažnytinis relikvų muziejus) – Rumšiškės** (Liaudies buities muziejus po atviru dangumi). Kelionės kaina apie 20 Litų, dar apie 10 Lt – muziejai (pensininkams, moksleiviams, studentams - pigiau). Šios ekskursijos iš bendruomenės lėšų nedengsime, kadangi rugpjūčio pradžioje planuojama trijų dienų ekskursija į Venspilio pajūrį, kuri bendruomenės nariams ir rėmėjams bus žymiai pigesnė. Šiuo metu derinama nakvynė, apie tai pranešime.

Į gegužės ekskursiją registruojamės (atnešame 20 Lt) iki balandžio pabaigos kultūros centre pas Valdą Žebelienę. Autobuse 70 vietų.

Bus renkamos didelių gabaritų atliekos

Utenos rajono savivaldybės administracija kartu su UAB „Utenos komunalininkas“ informuoja, kad Utenos mieste ir rajone balandžio-gegužės mėnesiais bus renkamos didelių gabaritų atliekos. Speciali UAB „Utenos komunalininkas“ mašina rinks nereikalingus baldus, televizorius, šaldytuvus, virykles, skalbimo mašinas, metalo laužą, polietileno atliekas, padangas, kriaukles, klozetus, kompiuterinę techniką, kitą namuose susidariusią netinkamą naudoti buitinę techniką.

Tauragnuose komunalininkai lankysis gegužės 10 d.

2011m. įvykių suvestinė Utenos r.
Nužudymai - 1; Vagystės: 81; Plėšimai - 9; Sukčiavimai - 19; Bandymas papirkti pareigūnus - 8; Akcizinės prekės (surašyta ATPK protokolų) - 29; Nusikaltimai finansų sistemai -2; Neteisėtas disponavimas narkotinėmis medžiagomis - 4; Eismo įvykis, dėl kurio buvo sužeistas žmogus - 2; Viešosios tvarkos pažeidimai - 20; Nepilnamečių padarytos nusikalstamos veikos - 1; Dėl mirties priežasties nustatymo - 25.

Nuo **balandžio 5 d. iki gegužės 4 dienos** Utenos kraštotyros muziejuje eksponuojama tradicinė pavasarinė Utenos rajono tautodailininkų darbų paroda. Parodos pristatymas balandžio 14 d. 15 val. Šalia kitų tautodailininkų darbų galima pamatyti ir tauragniškų darbus. Tai **Justinos Kulbačiauskaitės – Žebelenės** tekstilė, darbai iš odos bei kaukės, **Vaidos Svirgarienės** karpiniai, **Janės Šinkūnienės** darbai iš šiaudų.

Balandžio 30 d. Utenos kultūros centre - rajono kaimo kultūros centrų mėgėjų meno kolektyvų šventė "**Atvelykis-2011**". Šventėje, kaip ir kasmet, dalyvaus ir mūsų kultūros centro dainininkai.

Gegužės 1 d. 15 val. Tauragnų kultūros centre - šventinis koncertas, skirtas Motinos dienai.

Gegužės 14 d. – Gitarų muzikos vakaras. Laikas bus patikslintas. Sekite skelbimus.



Nuotraukos Ritos Butavičienės, Danguolės Grabauskienės, Bronės Juknevičienės, Žymanto Trimonio, Neringos Trimonytės.

Parengė Danguolė Grabauskienė.
Spausdino Utenos spaustuvė

